

7.20 Speciálně pedagogická péče

Třída s upraveným vzdělávacím programem § 16									Celkem
Počet vyučovacích hodin za týden									
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Speciálně pedagogická péče
Oblast	Speciálně pedagogická péče
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět Speciálně pedagogická péče zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu naší školy. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou potřebné pro základní mezilidskou komunikaci žáka s okolím, jsou předpokladem k učení, k rozvíjení matematických dovedností, užívají se pro interpretaci pocitů a reakcí v různých komunikačních situacích, přináší umění orientace při vnímání okolního světa a při sebepoznání.</p> <p>Vzdělávání v předmětu Speciální pedagogická péče</p> <ul style="list-style-type: none"> • směřuje k získání dovedností potřebných pro úspěšnost v dalších oblastech vzdělávání • prohlubuje porozumění čtenému textu • učí žáky zvládnout práci s texty různého zaměření • učí žáky samostatně získávat informace z různých zdrojů a pracovat s nimi • u žáků je rozvíjena jejich dovednost pracovat s časopisy, encyklopediemi, jazykovými příručkami, slovníky, internetem • upevňují se čtenářské dovednosti a návyky žáků • žáci se učí naslouchat a srozumitelně a souvisle se vyjadřovat • podporuje žáky v získávání sebedůvěry při vystupování před lidmi • pracuje se základními prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v běžné komunikaci • obsah je rozdělen do pěti učebních bloků <ul style="list-style-type: none"> • psaní

	<ul style="list-style-type: none"> • čtení • matematické dovednosti • čtení a vztah k literatuře • komunikační schopnosti a dovednosti
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Obsah tohoto předmětu je komplexní a zahrnuje péči, jak skupinovou, tak individuální. Péče skupinová je naplněna přímou prací se žáky a to každodenní.</p> <p>Vzdělávání v oblasti jazyka a jazykové komunikace směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka v oblasti komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede ke komunikaci od jednoduché reprodukce ke spontánní komunikaci a zahrnuje rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby žáka. Obsahem jsou zvukomalebná slova, rozšiřování slovní zásoby dle slovních druhů (podstatná jména, přídavná jména, příslovce, zájmena, předložky a ostatní slovní druhy). Jednotlivé postupy rozšiřování a zpřesňování slovní zásoby nelze od sebe v praxi oddělovat. Určitý řád v rozšiřování slovní zásoby (a dále ve stavbě vět), ale usnadňuje nácvik, umožňuje snadnější pochopení jeho zákonitostí, jejich účelnějších využití i mimo nácvik a zrychluje tak proces vývoje řeči. Při nácviku jednotlivých mechanismů obecného rozvoje řeči se začíná rozšiřovat slovní zásoba cíleně. Používají se okruhy slov obsahově příbuzných. • Vede ke korekci expresivního dysgramatismu k tvorbě modelových vět. Zahrnuje rozvíjení aktivní slovní zásoby a korekce expresivního dysgramatismu. Zahrnuje dále tvorbu modelových vět. Věty cílených, nutných, alternativních otázek. • Vede k nácviku otázky a odpovědi. • Vede ke tvorbě analogií (k rozvíjení verbální paměti, k verbálnímu stereotypu, ke spojování vět do jednoduchého příběhu, k montáži textu, k doplnění děje, k dovyprávění, k popisu tematického obrázku, k monologickému vyprávění). • Vede ke zvládnutí, chápání a užití vyjadřování pomoci rozšířené imitace. • Vede k vyrovnání se a kompenzaci individuálního defektu dle diagnózy. • Vede k rozvoji osobnosti žáka, zvýšení jeho sebevědomí a v konečném efektu k jeho seberealizaci v životě.

Nedílnou součástí speciálně pedagogické péče je kromě odborného vedení i užití specifických pomůcek a přístrojů k podpoře požadovaného efektu při handicapu.

Vzdělávání v oblasti matematických dovedností vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v oblasti matematických dovedností:

- Vede k orientaci na vlastním těle a v protilehlé rovině.
- Vede k porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům.
- Vede k osvojení si pojmů, algoritmů, terminologie a symboliky a jejich využití v praktických činnostech.
- Vede k rozvoji osobnosti žáka, zvýšení sebevědomí a využití matematických dovedností v praktickém životě.

Základní struktura práce ve skupině:

- motivační hra (výběr se řídí potřebou vyvození a fixace návyků a návazností na další postupný cíl a reedukace)
- dechové, fonační, artikulační cvičení
- rytmická cvičení, rytmické struktury, pohybová a relaxační cvičení
- gymnastika mluvidel
- smyslová cvičení
- masáže a automasážní techniky (koordinace v orofaciální oblasti)
- myofunkční terapie
- cvičení zrakového a sluchového vnímání, fonemického sluchu, paměti, pozornosti, reprodukce
- cvičení zaměřená na rozvoj pasivní a aktivní, gramaticky správné exprese a na porozumění řeči
- cvičení laterality, prostorové a časové orientace
- cvičení na orientaci na vlastním těle a v opačné rovině, manipulační činnosti
- aplikace získaných vědomostí a dovedností v oblasti matematických dovedností
- skupinová práce, projekty

Všechna dílčí cvičení, týkající se produkce řeči a rozvíjení matematických dovedností, prolínají během celého vyučovacího procesu.

Reedukace individuální

Individuální reedukace se provádí pod vedením logopeda. Každá vyučovací hodina je zaměřena na individuální potřeby žáků a obsahově vychází z diagnózy každého žáka. Tato diagnóza je podpořena vyšetřením odborných lékařů – specialistů. Individuální plán vychází z diagnózy každého žáka s přihlédnutím k věku a specifice osobnosti a fyziologického stavu vývoje.

Zásady speciální péče u dětí se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním vycházejí z individuálních potřeb žáků.

Speciální pedagog vychází z obecných zásad:

- názornost
- poslušnost
- motivace, pochvala
- reflexnost
- přiměřenost
- přesnost
- důslednost
- minimální akce a reakce
- multisenzoriální přístup
- pedagogický optimismus, takt

Při práci v předmětu Speciálně pedagogická péče dominuje na prvním místě lidský faktor, ale je možné užívat i různých technických pomůcek a přístrojů jako pomocných prostředků.

Třídění pomůcek:

- stimulační
- motivační

	<ul style="list-style-type: none"> • názorné • registrační • didaktické • derivační • podpůrné • vlastní pomůcky učitele <p>Pomůcky, které se dají využít ve více oblastech k více činnostem (píšťala, balónky, zrcadlo).</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Speciálně pedagogická péče
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení: Učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • k dostatku učebních informačních zdrojů a učebních nabídek • k propojení informací se skutečným životem • k práci s informacemi • k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti • k poznávání vlastních možností • k práci s přiměřeným učivem • k hodnocení formou zpětné vazby • k motivaci dobrými výsledky • učitel uplatňuje individuální přístup k žákům <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učitel podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů • učitel seznamuje žáky se strategiemi řešení problémů • učitel vede žáky ke kontrole vlastní práce • učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení • žák myslí kriticky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učitel vytváří příležitosti ke vhodné vzájemné komunikaci • učitel pomocí učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků

	<ul style="list-style-type: none"> • učitel pomocí různých textů a záznamů, obrazových materiálů tvořivě rozvíjí účinnou komunikaci žáka • žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
	Kompetence sociální a personální: <ul style="list-style-type: none"> • učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků • žák přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc nebo o ni požádá • učitel respektuje různá hlediska, vytváří pozitivní představu žáka o sobě samém • žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě třídy • učitel navozuje příjemnou atmosféru v týmu a vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat a spolupracovat ve skupinách malých, větších i celé třídy • učitel pomáhá žákům vycházet s každým ve třídě i pedagogickém sboru – hledat společnou řeč
	Kompetence občanské: <ul style="list-style-type: none"> • žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni • žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
	Kompetence pracovní: <ul style="list-style-type: none"> • učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení • žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje • učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel, dohodnuté kvality a termínů • žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky • učitel vyžaduje bezpečné a účinné užívání materiálů, nástrojů a vybavení pracoven • učitel pomáhá v adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky
	Kompetence digitální: <ul style="list-style-type: none"> • učitel dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů) • učitel vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací • učitel klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů • učitel podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici

	<ul style="list-style-type: none"> • učitel vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi • učitel umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) • učitel vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení a klasifikace jsou specifikovány v kapitole Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (způsoby a kritéria hodnocení).

Speciálně pedagogická péče	1. – 5. ročník	
Hlavní okruhy Tematické celky	ŠVP výstupy	Učivo
Okruhy přizpůsobené věku žáků (jejich diagnostikované SPU), zaměřené na procvičování oslabených funkcí žáků	zlepšuje techniku čtení	správná technika čtení
		čtení s porozuměním
		výslovnost
		PC programy
	reprodukuje přečtený text v rámci svých možností	práce s textem
		reprodukce textu
		básničky, říkadla
		vypravování
	píše správné tvary všech písmen, číslic	uvolňovací cviky ruky a zápěstí
		cvičení pro jemnou a hrubou motoriku
		grafomotorická cvičení, rytmičtá
		tvary písmen, číslic
	vyhledává chyby v psaném projevu	chyby v psaném projevu (diakritická znaménka...)
		analýza a syntéza slov
		sluchové a zrakové vnímání
	pracuje s přehledy gramatického učiva	přehledy gramatického učiva
	zmírňuje projevy SPU	okruhy gramatického učiva daného ročníku
	pracuje se speciálními pomůckami (tabulky,...)	speciální pomůcky (tabulky, doplňovačky,...)
	zvládá fyziologicky správný vdech a výdech při mluvě, provádí fonační cvičení	dechová a fonační cvičení, cvičení na hospodaření s dechem

	koordinuje proces jemné motoriky řečového aparátu	artikulační cvičení, cvičení na rozvoj motoriky mluvidel
	zdokonaluje schopnost fonematické diferenciaci	cvičení rozvíjející sluchovou percepci
	procvičuje a zdokonaluje zrakovou analýzu, syntézu, paměť a diferenciaci tvarů	cvičení rozvíjející zrakovou percepci
	rozvíjí myšlení, poznávací schopnosti, jazykové dovednosti	cvičení rozvíjející rozumové schopnosti
	rozvíjí pasivní i aktivní slovní zásobu	slovní zásoba

Speciálně pedagogická péče	6. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
	PSANÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá opis, přepis, diktát a autodiktát vět • zvládá kontrolu psaného textu • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický ve větě jednoduché, v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • opis, přepis, diktát vět • barevné rozlišování diakritických znamének • pravopis lexikální, morfologický
	ČTENÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • reprodukuje přečtený text podle svých schopností • sestavuje osnovu textu, tvoří nadpis, uvědomuje si členění textu na odstavce 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • reprodukce obsahu • cvičení sluchové analýzy a syntézy • koncentrace pozornosti • cvičení rozvíjející přesné vidění a slyšení • cvičení rozvíjející spojování zrakových, sluchových a pohybových vjemů
	MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • píše, čte a porovnává přirozená a desetinná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená a desetinná čísla • cvičení pravolevé orientace • rozvoj číselné představy

		<ul style="list-style-type: none"> matematické operace, orientace v čase
	ČTENÍ A VZTAH K LITERATUŘE	
	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně dojmy ze své četby vytváří ilustrace na základě textu seznamuje se s literárními díly formou poslechu literárních textů a prostřednictvím televizního, filmového nebo divadelního zpracování pracuje podle instrukcí, návodů, pokynů pracuje se slovníky, příručkami, časopisy, internetem 	<ul style="list-style-type: none"> četba jako zdroj zážitků a předmět sdělování čtení prožitkové, praktické, věcné ilustrace zážitkové naslouchání praktické naslouchání čtení a poslech jako prostředek k získání nových informací
	KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí 	<ul style="list-style-type: none"> správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, kontrast) brániční dýchání relaxační techniky cvičení prostředí, postřehu, pohotovosti, rychlé reakce navazování a prohlubování kontaktů (očíma, dotykem, hlasem, slovem) rozvíjení jednotlivých smyslů (zrak, chuť, sluch, čich, hmat) řeč těla (mimika, gesta, výraz celého těla)

Speciálně pedagogická péče	7. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
	PSANÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá opis, přepis, diktát a autodiktát vět • zvládá kontrolu psaného textu • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché, v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • opis, přepis, diktát vět • barevné rozlišování diakritických znamének • pravopis lexikální, morfologický, syntaktický (shoda podnětu s přísudkem)
	ČTENÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • reprodukuje přečtený text podle svých schopností • sestavuje osnovu textu, tvoří nadpis, uvědomuje si členění textu na odstavce 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • reprodukce obsahu • cvičení sluchové analýzy a syntézy • koncentrace pozornosti • cvičení rozvíjející přesné vidění a slyšení • cvičení rozvíjející spojování zrakových, sluchových a pohybových vjemů
	MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí zapsat slovní úlohu, vyřešit ji a odpovědět celou větou • umí psát a číst zlomky • znázorní zlomek na číselné ose a v geometrických útvarech 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení pravolevé orientace • rozvoj číselné představy • matematické operace, orientace v čase • slovní úlohy • zlomky
	ČTENÍ A VZTAH K LITERATUŘE	
	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně dojmy ze své četby • vytváří ilustrace na základě textu • seznamuje se s literárními díly formou poslechu literárních textů a prostřednictvím televizního, filmového nebo divadelního zpracování • pracuje podle instrukcí, návodů, pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> • četba jako zdroj zážitků a předmět sdělování • čtení prožitkové, praktické, věcné • ilustrace • zážitkové naslouchání • praktické naslouchání • čtení a poslech jako prostředek k získání nových informací

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se slovníky, příručkami, časopisy, internetem 	
	KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla • propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých • rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí 	<ul style="list-style-type: none"> • správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, • kontrast) • brániční dýchání • relaxační techniky • cvičení prostředí, postřehu, pohotovosti, rychlé • reakce • rozvíjení jednotlivých smyslů (zrak, chuť, sluch, čich, hmat) • řeč těla (mimika, gesta, výraz celého těla)

Speciálně pedagogická péče	8. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
	PSANÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • opravuje chybný text • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • oprava chybného textu • pravopis lexikální, morfologický, syntaktický
	ČTENÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • reprodukuje přečtený text podle svých schopností • orientuje se v textu a uvědomuje si, že text jako celek má svou stavbu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • reprodukce obsahu • orientace ve slyšeném a přečteném textu

	MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • píše, čte a porovnává přirozená a desetinná čísla • umí psát a číst zlomky • znázorní zlomek na číselné ose a v geometrických útvarech • umí zapsat slovní úlohu, vyřešit ji a odpovědět celou větou • umí zapsat matematicky slovní vyjádření dané úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená a desetinná čísla • zlomky • slovní úlohy (o kolik, kolikrát)
	ČTENÍ A VZTAH K LITERATUŘE	
	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • vytváří ilustrace na základě textu a naopak • seznamuje se s literárními díly formou poslechu literárních textů a prostřednictvím televizního, filmového nebo divadelního zpracování • pracuje s učebnicí, učebními texty, se slovníky, příručkami, časopisy, internetem 	<ul style="list-style-type: none"> • četba jako zdroj zážitků a předmět sdělování • čtení prožitkové, praktické, věcné, kritické • ilustrace • zážitkové naslouchání • výpisky
	KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla • propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých • rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí 	<ul style="list-style-type: none"> • správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, • kontrast) • brániční dýchání • relaxační techniky • cvičení prostředí, postřehu, pohotovosti, rychlé • reakce • využívání zlepšování paměti, rozvíjení skupinové citlivosti a důvěry

		<ul style="list-style-type: none"> • vnímání jednoduchých podnětů, tvoření asociací (zvuk, slovo, obraz) • vyjadřování pocitů, dojmů, představ různými prostředky (slovem, předmětem, barvou, zvukem, pohybem, rytmem) • řeč těla (mimika, gesta, výraz celého těla)
--	--	---

Speciálně pedagogická péče	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
	PSANÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • opravuje chybný text • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • oprava chybného textu • pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický
	ČTENÍ	•
	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • reprodukuje přečtený text podle svých schopností • plní promyšlené úkoly s využitím poznatků z textu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • reprodukce obsahu • uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché
	MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • píše, čte a porovnává přirozená a desetinná čísla • umí psát a číst zlomky • znázorní zlomek na číselné ose a v geometrických útvarech • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená a desetinná čísla • zlomky • získávání dat, schémata, nákresy, grafy, tabulky

	ČTENÍ A VZTAH K LITERATUŘE	
	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • vytváří ilustrace na základě textu a naopak • seznamuje se s literárními díly formou poslechu literárních textů a prostřednictvím televizního, filmového nebo divadelního zpracování • pracuje s učebnicí, učebními texty, se slovníky, příručkami, časopisy, internetem 	<ul style="list-style-type: none"> • četba jako zdroj zážitků a předmět sdělování • čtení prožitkové, praktické, věcné, kritické • ilustrace • zážitkové naslouchání • výpisky • formuláře • dotazníky
	KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI	
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla • propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých • rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí 	<ul style="list-style-type: none"> • správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, • kontrast) • brániční dýchání • relaxační techniky • cvičení prostředí, postřehu, pohotovosti, rychlé • reakce • využívání zlepšování paměti, rozvíjení skupinové citlivosti a důvěry • vyjadřování pocitů, dojmů, představ různými prostředky (slovem, předmětem, barvou, zvukem, pohybem, rytmem) • řeč těla (mimika, gesta, výraz celého těla)